

– створення державного органу з питань ДПП, а також інститутів громадянського суспільства, необхідних для його діяльності (об'єднань, асоціацій, союзів, експертних і консультативних комітетів);

– запровадження публічного контролю за виконанням договірних зобов'язань всіма учасниками-партнерами [3].

В майбутньому для розвитку методологічного забезпечення ДПП необхідно дослідити прийнятні види та моделі співробітництва а також дослідити його правове забезпечення.

Список літератури:

1. Винницький Б. Досвід та перспективи впровадження державно-приватних партнерств в Україні та за кордоном / Б. Винницький, М. Лендшел, Б. Онищук, П. Сегварі. – К.: «К.І.С.», 2008. – 146 с.

2. Закон України «Про державно-приватне партнерство» від 01.07.2010 №2404-VI// Офіційний вісник України від 09.08.2010 - 2010 р., № 58, стор. 17, стаття 1988, код акту 52182/2010 (з подальшими змінами і доповненнями).

3. Павлюк К.В. Сутність і роль державно-приватного партнерства в соціально-економічному розвитку держави / К.В. Павлюк, С.М. Павлюк // Наукові праці КНТУ. Економічні науки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.kntu.kr.ua/doc/zb_17_ekon/stat_17/02.pdf

КОНЦЕПТУАЛЬНА СХЕМА ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЙ РОЗВИТКУ МАШИНОБУДІВНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Побережний Р.О., асистент кафедри організації виробництва та управління персоналом, НТУ «ХПІ», м. Харків, Україна

Сьогодні, в умовах невизначеності та мінливості зовнішнього середовища особливої уваги заслуговує впровадження найбільш дієвих та ефективних методичних підходів щодо стратегічного управління розвитком сучасного машинобудівного підприємства.

Аналіз основних соціально-економічних показників України та аналіз господарчої діяльності 18 машинобудівних підприємств Харківської області виявив ряд недоліків та проблем у їх функціонуванні та розвитку, що обумовлено невирішеними суперечностями та протиріччями як в українській

економіці, так і в сучасній соціально – економічній та політичній ситуації в країні взагалі. Виявлені негативні фактори життєдіяльності підприємств свідчать про низьку ефективність використання та відновлення ресурсів, про незадовільний стан інноваційно-інвестиційного клімату, про слабкий розвиток стратегічного менеджменту на необхідність залучення значних фінансових та інтелектуальних ресурсів для відновлення їх платоспроможності і підвищення конкурентоспроможності. Таким чином, фінансово-економічний стан машинобудівних підприємств залишається складним і таким, що потребує проведення певних узгоджених перетворень, в першу чергу, пов'язаних з удосконаленням системи управління розвитком. У зв'язку з цим необхідно розглянути особливості стратегічного управління розвитком підприємств, як таких, що успішно функціонують, так і тих, що перебувають в кризовому стані, і виявити взаємозв'язок основних процесів, що його обумовлюють.

У дослідженні обґрунтовано визначення розвитку машинобудівного підприємства як процесу кількісно-якісних змін в результаті розв'язання протиріч між внутрішнім та зовнішнім середовищем, що призводить до підвищення рівня потенціалу загального розвитку підприємства та надання йому необхідного вектору розвитку. Тому, для підвищення рівня та якості розвитку сучасного машинобудівного підприємства, необхідним є побудова концептуальної схеми формування стратегій розвитку підприємства з врахуванням спрямованості внутрішніх та зовнішніх можливостей цього підприємства до розв'язання протиріч та суперечностей.

В дослідженні для формування стратегії розвитку підприємства розроблена концептуальна схема, яка включає ряд окремих та, при цьому, взаємопов'язаних етапів (рис. 1).

Етап 1. Формування, обґрунтування та вибір необхідної і достатньої системи показників, що відображають стан середовища функціонування та розвитку машинобудівних підприємств. Метою даного етапу є підготовка інформаційного простору дослідження: аналіз літературних джерел, методичних розробок, нормативної літератури та пропозицій науковців щодо вирішення проблем стратегічного управління розвитком сучасних підприємств. Результатом цього етапу є сформована та обґрунтована інформаційна база вихідних даних (комплекс показників), що відображають стан середовища функціонування та розвитку машинобудівних підприємств з врахуванням впливу протиріч та суперечностей зовнішнього та внутрішнього середовища підприємства.

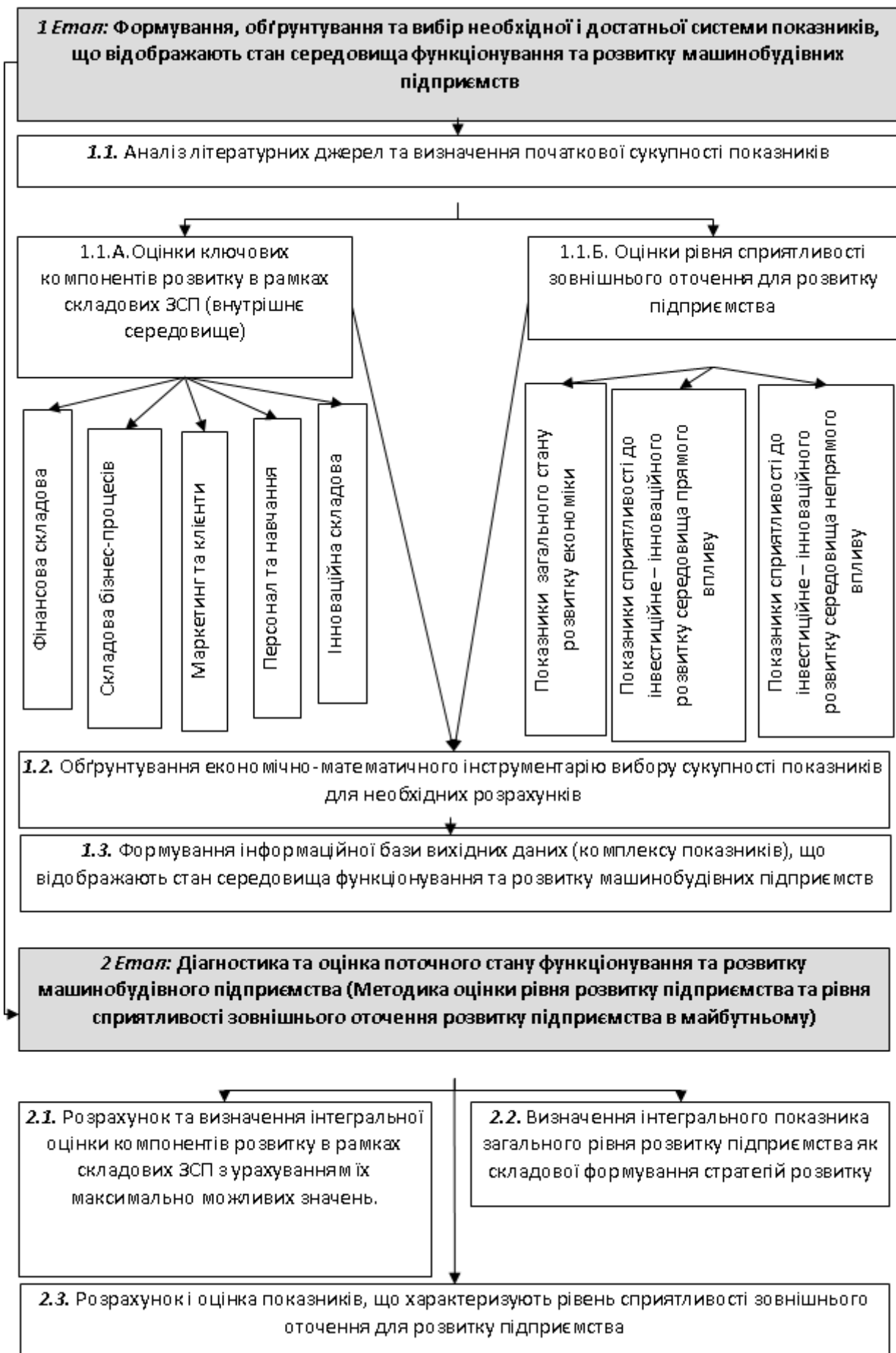
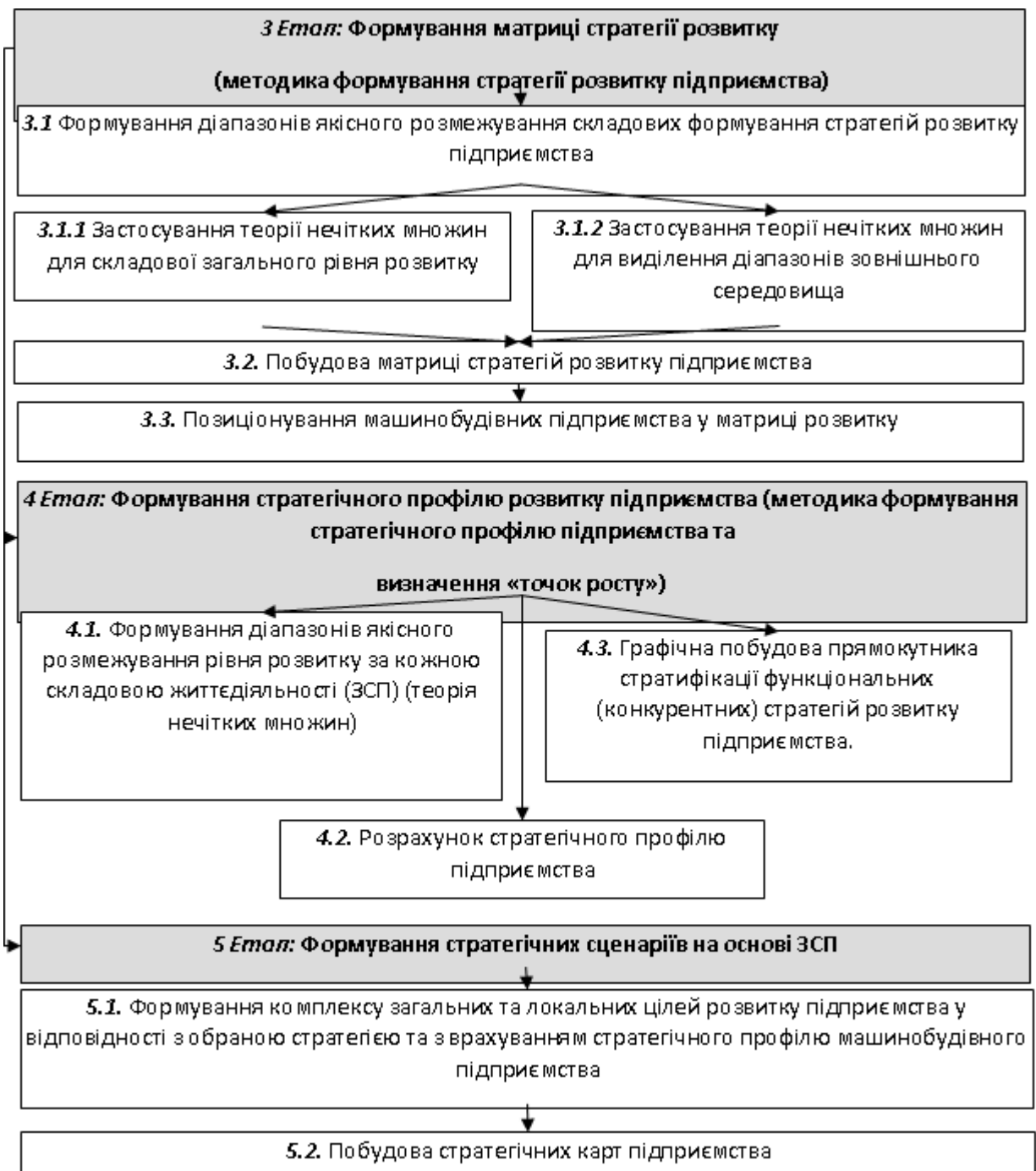

Рис.1. Концептуальна схема формування стратегій розвитку (початок)

Рис.1. Концептуальна схема формування стратегій розвитку (закінчення)

Етап 2. Діагностика та оцінка поточного стану функціонування та розвитку машинобудівного підприємства. Метою даного етапу є проведення оцінки рівня розвитку підприємства та рівня сприятливості зовнішнього оточення розвитку підприємства в майбутньому на основі комплексу показників, сформованих у першому етапі. Результатом реалізації етапу є розраховані інтегральні показники рівня загального розвитку підприємства та

рівня сприятливості зовнішнього середовища у відповідності з метою дослідження.

Етап 3. Формування матриці стратегії розвитку.

Основною метою є розробка матричної моделі стратегій розвитку сучасного машинобудівного підприємства, розрахунок та визначення діапазонів розмежування складових формування стратегій розвитку підприємства з використанням теорії нечітких множин. При цьому, рівень загального розвитку машинобудівного підприємства (внутрішнього середовища) пропонується класифікувати як низький (або деструктивний розвиток), середній (або збалансований розвиток) та високий (або конструктивний розвиток), а для рівень сприятливості зовнішнього оточення до розвитку підприємства пропонується класифікувати як низький (або застійне середовище), середній (або несприятливе) та високий (сприятливе середовище), критеріальною ознакою виділення таких меж є рівень розвитку інноваційне-інвестиційного клімату. Результатом вирішення етапу є побудова матриці стратегій розвитку з розмежуванням її на 9 квадрантів за визначеними діапазонами меж, та позиціонування підприємств (із сукупності досліджуваних машинобудівних підприємств Харківської області) у відповідному квадранті цієї побудованої матриці.

Етап 4. Формування стратегічного профілю розвитку підприємства.

Основною метою етапу є: по-перше, формування діапазонів якісного розмежування рівня розвитку за кожною з п'яти складових ЗСП з використанням теорії нечітких множин, по-друге – використання графічного методу для побудови стратегічного профілю машинобудівного підприємства у відповідності з розрахованими на 2 етапі частковими інтегральними показниками рівня розвитку кожної складової загального потенціалу розвитку цього підприємства. Результатом вирішення цього етапу є вибір конкурентної або функціональної стратегії у відповідності з розрахованими та визначеними «точками росту».

Етап 5. Формування стратегічних сценаріїв на основі ЗСП. Основною метою даного етапу є впровадження в процес реалізації стратегії розвитку концепції ЗСП, формування комплексу загальних та локальних цілей розвитку підприємства у відповідності з обраною стратегією та з врахуванням побудованого стратегічного профілю, побудова стратегічної карти, яка графічно відображає причинно-наслідкові зв'язки між обраними цілями

(визначені за п'ятьма компонентам розвитку підприємства) та дозволяє розробити перелік необхідних заходів щодо реалізації стратегії розвитку.

Розроблена концептуальна схема дозволяє підвищити якість управлінських рішень в процесі формування стратегій розвитку підприємства.

АНАЛІЗ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ ТВАРИННИЦТВА В СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ

*Саприкіна О.М., к.е.н., доцент кафедри економіки підприємства ВП
НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут»,
м. Бережани, Україна*

Ринкові умови господарювання негативно вплинули на галузеву структуру сучасних сільськогосподарських підприємств, їх спеціалізацію та концентрацію. Порушення співвідношення рослинницьких і тваринницьких галузей, перехід на виробництво обмеженого асортименту переважно рослинницької продукції стримує стратегію визначення економічно обґрунтованих напрямків подальшого розвитку підприємств, створення тут відповідної матеріально-технологічної бази. В підсумку спрямованість на коротко-, середньострокову кон'юнктуру стримує створення раціонального та збалансованого виробництва, умов розширеного відтворення і не сприяє добробуту селян.

Формування умов сталого та ефективного розвитку галузі тваринництва, адаптація до ринкового середовища товаровиробників і переробних підприємств із досягненням конкурентоспроможних параметрів, які гарантуватимуть ефективність тваринницької галузі, є актуальною проблемою, яка потребує наукового та практичного вирішення [1].

Низький рівень організації виробництва, праці та її оплати, зруйнована матеріально-технічна база, відсутність можливості фінансування з місцевого, регіонального і державного бюджетів і незадовільне фінансове становище багатьох сільськогосподарських товаровиробників обмежують можливості самостійного вирішення проблеми забезпечення конкурентоспроможності тваринницької продукції.